

The Holy See

ПОСЛАННЯ СВЯТИШОГО ОТЦЯ на XXX Всесвітній День Хворого

11 лютого 2022 року

*«Будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний» (Лк 6, 36).
Перебувати поруч зі страждаючим на дорозі милосердної любові.*

Дорогі брати і сестри,

тридцять років тому Святий Іван Павло II, щоб привернути увагу людей Божого Народу, католицькі медичні установи та громадянське суспільство до хворих і тих, хто ними піклується, - заснував Всесвітній День Хворого. [1]

Ми неймовірно вдячні Господу за шлях, пройдений за останні роки в окремих локальних Церквах усього світу. Було зроблено багато кроків вперед, але залишається ще довгий шлях до забезпечення усіх хворих, навіть у місцях та ситуаціях найбільшої бідності та маргіналізації, необхідною медичною допомогою; а також душпастирським супроводом, щоб вони могли пережити час хвороби разом із Христом розп'ятим та воскреслим. Нехай 30-й Всесвітній День Хворого, кульмінаційне святкування якого через пандемію не відбудеться в Арекіпа в Перу, але відбудеться в базиліці Святого Петра у Ватикані, допоможе нам зростати в близькості та служінні хворим та їхнім родинам.

1. Милосердні, як Отець

Тема, обрана для цього тридцятого Дня Хворого: «Будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний» (Лк. 6, 36), змушує нас передусім звернути свій погляд до Бога, «багатого милосердям» (Еф. 2, 4), який завжди споглядає на Своїх дітей з батьківською любов'ю, навіть коли вони віддаляються від Нього. Милосердя, по суті, є найхарактернішим іменем Бога, яке виражає Його природу не в сентиментально-принагідний спосіб, а вказує на силу,

присутню в усьому Його діянні. Це є сила і одночасно Його ніжність. Тому зі здивуванням та признанням можемо сказати, що Боже милосердя містить у собі як вимір батьківства, так і вимір материнства (пор. Іс. 49, 15), бо Він піклується про нас із силою батька та ніжністю матері, завжди прагнучи дарувати нам нове життя у Святому Дусі.

2. Ісус, Милосердя Отця

Найбільшим свідком сповненої милосердя любові Отця до хворих є Його Єдинородний Син. Скільки ж разів Євангеліє розповідає нам про зустрічі Ісуса з людьми, які страждають на різні хвороби! Він «пройшов усю Галілею, навчаючи в їхніх синагогах, звіщаючи Євангелію Царства та зцілюючи всілякі недуги та немочі в людях» (Мт 4, 23). Ми можемо запитати себе: звідки ця настільки особлива увага Ісуса до хворих, що вона стає також головним ділом у місії апостолів, посланих Учителем проповідувати Євангеліє та зцілювати хворих? (пор. Лк 9, 2).

Філософ з двадцятого століття стверджував: «Біль ізолює абсолютно, і саме з цієї абсолютної ізоляції зринає звернення до іншого». [2] Коли людина у власному тілі переживає слабкість і страждання, спричинені хворобою, то також обтяжується її серце, страх зростає, помножуються запитання, а найнагальнішим стає запитання про сенс усього того, що діється. У зв'язку з цим, як не згадати численних хворих людей, які в цей час пандемії, прожили останній етап свого життя в самоті у відділенні інтенсивної терапії, безперечно, під опікою відданих справі медичних працівників, але далеко від найдорожчих родичів та найважливіших людей у їхньому земному житті? Тому настільки важливо мати поряд свідків Божої любові, які, за прикладом Ісуса, Отчого милосердя, виливають на рани хворих елей утішення та вино надії. [3]

3. Доторкнутись стражденного тіла Христа

Ісусове заохочення бути милосердними, як Отець, набирає особливого значення для медичних працівників. Я думаю про лікарів, медичних сестер, лаборантів, асистентів і тих хто доглядає за хворими, а також про численних волонтерів, які жертвують дорогоцінний час тим, хто страждає. Дорогі медичні працівники, ваше служіння хворим, яке здійснюється з любов'ю та компетентністю, виходить за межі професії, щоб стати місією. Ваші руки, що торкаються страждаючого Христового тіла, можуть бути знаком милосердних рук небесного Отця. Усвідомлюйте велику гідність своєї професії, як також відповідальність, пов'язану з нею.

Благословляймо Господа за прогрес, якого досягла медична наука, особливо останнім часом; нові технології дозволили розробити терапевтичні методи, які приносять велику користь хворим; наукові дослідження продовжують робити свій цінний внесок у подолання старих і нових патологій; реабілітаційна медицина значно розвинула свої знання та навички.

Все це, однак, ніколи не повинно змусити нас забути про унікальність кожного пацієнта, з його гідністю та його слабкостями. [4] Хворий завжди важливіший від його хвороби, а тому будь-який терапевтичний підхід не може відбуватися без слухання пацієнта, його історії, його тривоги і страхів. І навіть коли неможливо вилікувати, завжди можна піклуватися, завжди можна втішати, дати людині відчуття близькості, яка виявляє зацікавлення особою перше, ніж її недугою. З цієї причини я сподіваюся, що навчальні курси медичних працівників навчатимуть їх слухати та спілкуватися з іншими.

4. Місця лікування - дома милосердя

Всесвітній День Хворого також є слушною нагодою звернути нашу увагу на місця лікування. Протягом віків милосердя до хворих спонукало християнську спільноту засновувати численні «будинки доброго самарянина», в яких можна було приймати та лікувати хворих усіх видів, особливо тих, хто не міг знайти відповіді на свої потреби, чи то через бідність, чи через соціальне відчуження, чи то через труднощі лікування деяких патологій. У таких ситуаціях найбільшу ціну платять, перш за все, діти, літні люди та найбільш вразливі люди. Милосердні, як Отець, численні місіонери супроводжували звіщення Євангелія спорудженням лікарень, амбулаторій та закладів піклування. Це цінні справи, завдяки яким формувалося християнське милосердя, а любов Христа, засвідчена Його учнями, ставала більш достовірною. Перш за все, я думаю про людей з найбільш бідних частин світу, де іноді доводиться долати великі відстані, щоб знайти лікувальні центри, які, хоча й мають обмежені ресурси, пропонують те, що є доступне. Попереду ще довгий шлях, і в деяких країнах отримання належного догляду залишається розкішшю. Про це свідчить, наприклад, недостатня доступність вакцин проти Covid-19 у найбільш бідних країнах; але ще більше - неможливість лікування хвороб, які вимагають набагато простіших ліків.

У цьому контексті, прагну наново підтвердити важливість католицьких медичних закладів: вони є цінним даром, який потрібно зберігати та підтримувати; завдяки їхній присутності історія Церкви позначена близькістю до найубогіших хворих і до ситуацій найбільшого забуття. [5] Як же багато засновників чернечих родин зуміли почути волення братів і сестер, позбавлених доступу до лікування, або тих, яких лікували недбало й великодушно посвятилися служінню їм! Також і сьогодні, навіть у найбільш розвинених країнах, їхня присутність є благословенням, бо вони завжди можуть запропонувати крім лікування тіла з усією необхідною компетентністю, також і милосердну любов, яка ставить у центр уваги хворого та його родину. У той час, коли панує культура марнотратства і життя не завжди визнається гідним прийняття та проживання, такі структури, як будинки милосердя, можуть бути зразком захисту та піклування про будь-яке життя, також і найбеззахисніше, від його початку та до природного завершення.

5. Душпастирське милосердя: присутність та близькість

Протягом цих тридцяти років душпастирська турбота про здоров'я дедалі більше визнавалася незамінним служінням. Якщо найгіршою дискримінацією бідних – а хворі є бідними в здоров'ї – є нестача духовної уваги, ми не можемо не нести їм близькості Бога, Його благословення, Його Слова, звершування Святих Таїнств, а також запропонувати подорож до зростання і дозрівання у вірі. [6] У зв'язку з цим хотів би нагадати, що близькість до хворих та їхня душпастирська опіка – це не лише завдання деяких спеціально навчених служителів; відвідування хворих є запрошенням від Христа до всіх Його учнів. Скільки хворих і скільки людей похилого віку живуть вдома і чекають на відвідування! Служіння, яке несе втіху є завданням кожного охрещеного, пам'ятаючи про слово Ісуса: «Я був хворий, і ви навідалися до мене» (Мт. 25, 36).

Дорогі брати і сестри, заступництву Марії – Зцілення Хворих, доручаю усіх хворих та їхні родини. Об'єднані з Христом, Який несе на собі біль цілого світу, нехай знайдуть сенс, розраду та довіру. Молюсь за всіх медичних працівників, щоб вони, багаті милосердям, змогли запропонувати пацієнтам, разом із належним доглядом, свою братську близькість.

Сердечно передаю всім своє Апостольське Благословення.

*Рим, Сан-Джованні-ін-Латерано, 10 грудня 2021 року,
Спомин Пресвятої Діви Марії з Лорето.*

Франциск

[1] Пор. Св. Іван Павло II, *Лист до Кардинала Fiorenzo Angelini, Голови Папської Ради у справах Душпастирства Медичних Працівників, котрим започатковував Всесвітній День Хворих* (13 травня 1992).

[2] E. Lévinas, «Une éthique de la souffrance», в *Souffrances. Corps et âme, épreuves partagées*, ред. J.-M. von Kaenel, Autrement, Париж 1994, стор. 133-135.

[3] Пор. СЕІ, *Римський Месал, 2020*, Префація Звичайна VIII, *Ісус добрий самарянин*.

[4] Пор. *Промова у Національній Федерації Хірургів і Стоматологів, 20 вересня 2019*.

[5] Пор. Ангел Господній у Поліклініці “Gemelli” в Римі, 11 липня 2021.

[6] Пор. Апост. Адгортація *Evangelii gaudium* (24 листопада 2013), 200.